

Monika Marcinkowska

Promocja najlepszych praktyk w zakresie raportów rocznych

Studia i Prace Wydziału Nauk Ekonomicznych i Zarządzania 9, 303-315

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MONIKA MARCINKOWSKA

PROMOCJA NAJLEPSZYCH PRAKTYK W ZAKRESIE RAPORTÓW ROCZNYCH

Wprowadzenie

Informacje są zasobem o kluczowym znaczeniu dla rynków finansowych, stąd regulatorzy i organizacje środowiskowe starają się wpływać na przedsiębiorstwa, wskazując na wymagany i pożądany zakres informacji, które powinny być ujawniane publicznie. Służą temu przede wszystkim przepisy prawa i kodeksy władztwa korporacyjnego i promowanie dobrych praktyk. W Polsce wytyczne odnośnie zawartości sprawozdań są zawarte przede wszystkim w ustawie o rachunkowości, Międzynarodowych Standardach Rachunkowości, a w przypadku niektórych podmiotów, dodatkowo w rozporządzeniach Ministra Finansów i rozporządzeniach Rady Ministrów. Regulacje te wyznaczają minimalny zakres informacji, jakie poszczególne rodzaje podmiotów są zobligowane podawać do publicznej wiadomości w stosowanych terminach. Wiele osób odpowiedzialnych za ujawnianie informacji o swym przedsiębiorstwie uważa, że należy jedynie ograniczyć się do wypełnienia owych wymagań. Są wszakże i tacy, którzy dostrzegają, że prezentowanie informacji o spółce może stanowić źródło przewagi konkurencyjnej. W sytuacji, gdy interesariusze zainteresowani są tanim i łatwym pozyskaniem wiarygodnych, kompletnych i trafnych informacji (najlepiej z jednego źródła), przedłożenie ich w jednym dokumencie przez samo przedsiębiorstwo jest pozytywnie oceniane przez poszukujących informacji.

Celem niniejszego opracowania jest prezentacja raportu rocznego jako dokumentu, który prezentuje sposób tworzenia wartości spółki, a także wskazanie inicjatyw propagujących rozszerzanie zakresu i zwiększanie jakości ujawnień.

Raport roczny jako źródło informacji o tworzeniu wartości spółki

Tradycyjnie raport roczny rozumiany jest przede wszystkim jako dokument zawierający głównie (jeśli nie jedynie) historyczne dane finansowe, ograniczone do informacji o charakterze ilościowym, wyrażonych w kategoriach monetarnych. Raport roczny powinien ułatwić poznanie, ocenę i wycenę podmiotu, a to jest niemożliwe gdy interesariusze dysponują jedynie takim tradycyjnym raportem. Wysuwane są zatem postulaty zwiększenia zakresu informacji podawanych przez spółki do publicznej wiadomości. Szerszy zakres ujawnień ma na celu zwiększenie przejrzystości funkcjonowania przedsiębiorstwa, ukazanie zainteresowanym stronom (w szczególności, choć nie wyłącznie - inwestorom) prawdziwego i rzetelnego obrazu spółki. Raport roczny spółki winien być zatem uzupełniony o szereg informacji umożliwiających bliższe poznanie samej spółki, warunków w jakich operuje, kluczowych czynników generujących jej wartość, a także jej strategii, planów i zamierzeń oraz głównych czynników ryzyka jej funkcjonowania.

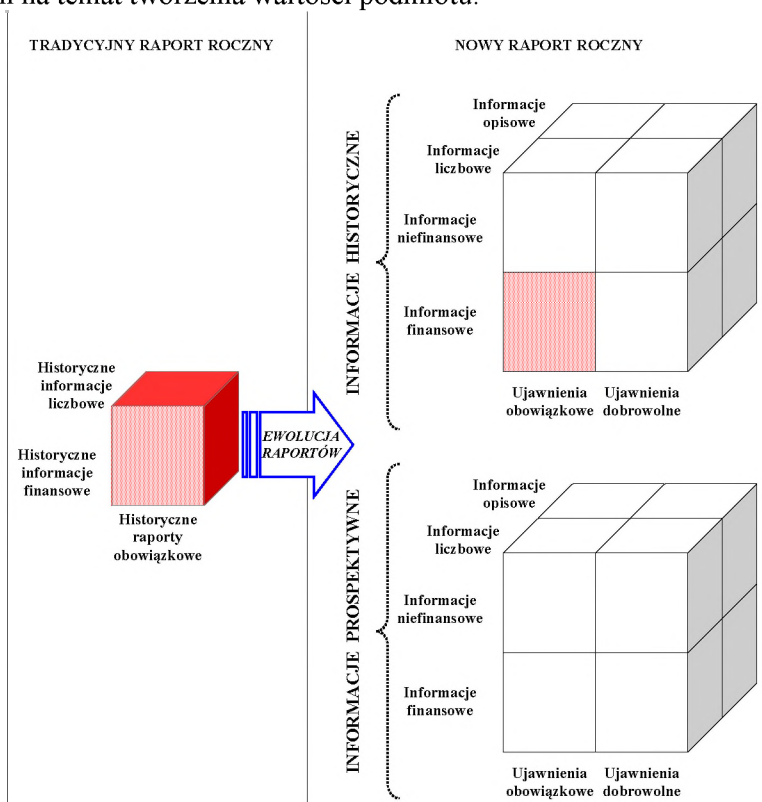
Raporty roczne spółek przechodzą obecnie transformację; podejmuje się próbę odejścia od sprawozdawczości finansowej na rzecz sporządzania kompleksowych raportów biznesowych. Zmiany modelu sprawozdawczości są rezultatem różnorodnych inicjatyw i wynikają przede wszystkim z:

- wymagań stawianych przez prawodawców, twórców standardów, organów regulujących funkcjonowanie rynków i instytucji nadzorczych;
- żądań zgłaszanych przez różne kręgi interesariuszy spółek;
- działań podejmowanych przez przedsiębiorstwa świadome potrzeby zmian i stawiające sobie wysokie wymagania odnośnie do zasad etycznego biznesu.

Raporty roczne podlegają współcześnie zmianom w czterech płaszczyznach (patrz rys. 1):

- informacje finansowe są uzupełniane informacjami niefinansowymi;
- informacjom liczbowym towarzyszą informacje opisowe (kwalitatywne);
- spółki ujawniają nie tylko informacje wymagane prawem, lecz także dokonują tzw. ujawnień dobrowolnych;
- raport nie koncentruje się wyłącznie na historycznych wynikach, ale dostarcza również informacji pozwalających na ocenę kształtowania się sytuacji spółki w przyszłości.

Jesteśmy świadkami transformacji systemu raportowania, polegającej na przechodzeniu od statycznej sprawozdawczości finansowej, (adresowanej głównie do inwestorów), w kierunku stale rozwijającego się dialogu z interesariuszami na temat tworzenia wartości podmiotu.

Rys. 1. Ewolucja raportu rocznego

Źródło: M. Marcinkowska, *Roczny raport z działań i wyników przedsiębiorstwa. Nowe tendencje w sprawozdawczości biznesowej*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2004, s. 10.

Jaka powinna być zatem zawartość zorientowanego rynkowo raportu rocznego? Odpowiedzią są oczekiwania i potrzeby informacyjne interesariuszy spółki: podstawowy zakres informacji, który powinien znaleźć się w raporcie pokrywa się z głównym zakresem uzasadnionych potrzeb informacyjnych użytkowników sprawozdań.

Należy zatem przede wszystkim przeprowadzić analizę samych interesariuszy oraz ich potrzeb informacyjnych. Rozważając rodzaj, zakres i sposób prezentacji ujawnianych informacji, spółka powinna zastanowić się nad tym, do

kogo je adresuje, czyli wyodrębnić krąg osób i instytucji, które zainteresowane są informacjami na temat jej działalności.

Kolejnym etapem jest szczegółowa analiza grup interesów. Ocenie powinny podlegać przede wszystkim: siła interesariuszy, przewidywalność ich reakcji i działań oraz przejawiane zainteresowanie sprawami spółki. Na podstawie takiej wiedzy o interesariuszach i ich oczekiwaniach przedsiębiorstwo może ukształtować swoją politykę informacyjną względem nich. Komunikując się ze swymi interesariuszami w przejrzysty sposób, przedsiębiorstwo może w pewnym zakresie wpływać na ich oczekiwania i kształtować postawy.

Wychodząc naprzeciw uzasadnionym potrzebom interesariuszy, należałoby w raporcie zawrzeć szereg informacji – dwa najbardziej podstawowe obszary informacji to¹:

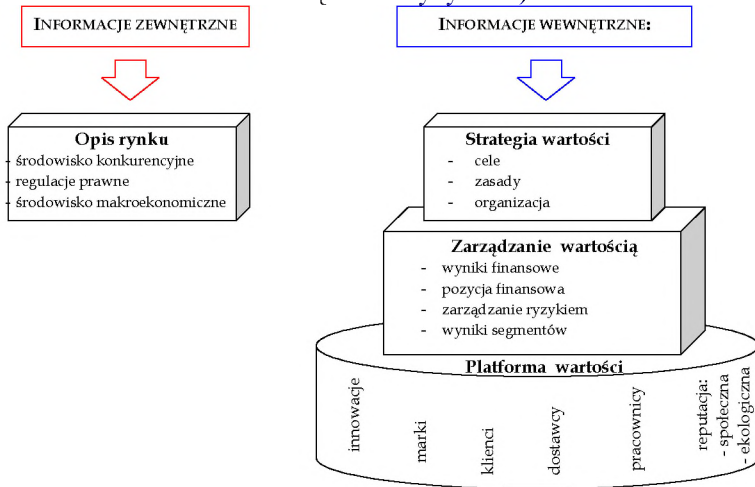
- informacje o tym, co tworzy wartość spółki – tu zwłaszcza informacje o niematerialnych, niefinansowych źródłach tej wartości (a zatem czynnikach tworzących tzw. „wewnętrznie generowaną wartość firmy”, zwaną też kapitałem intelektualnym przedsiębiorstwa);
- informacje o głównych obszarach ryzyka, podstawowych zagrożeniach – zarówno w obrębie jej samej, jak i tkwiących w jej otoczeniu.

Wartość jest zagadnieniem bardzo subiektywnym; tym bardziej zatem raport winien wskazywać w jakich czynnikach sama spółka upatruje źródeł swej wartości i w jaki sposób zarządza nimi dla zwiększania owej wartości. Rys. 2 przedstawia schematycznie ogólny model raportu rocznego, koncentrującego się na prezentowaniu wartości przedsiębiorstwa – jej źródeł, uwarunkowań i zarządzania nią.

Optymalny raport powinien zawierać pełny zestaw informacji niezbędnych do zdiagnozowania kondycji spółki. Potrzeby informacyjne użytkowników i postulaty dotyczące dodatkowych ujawnień sprowadzają się do wymogu prezentacji potencjału przedsiębiorstwa – jego zdolności do przetrwania na rynku i tworzenia wartości dla interesariuszy. Osnową każdego raportu winna być prezentacja tworzenia wartości oraz realizacji innych najistotniejszych celów interesariuszy. Treść raportu winna zatem umożliwić ocenę realizacji tych celów i przyszłych perspektyw spółki, czyli analizę tworzenia wartości. Niezbędne jest wszelako przedstawienie także czynników, które mogą negatywnie wpływać na

¹ Szerzej: M. Marcinkowska, *Roczny raport z działań i wyników przedsiębiorstwa. Nowe tendencje w sprawozdawczości biznesowej*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2004.

działalność podmiotu i realizację jego celów, a zatem omówienie źródeł zagrożeń i ryzyka oraz sposobów radzenia sobie z nimi przez spółkę (zasad, organizacji, instrumentów i efektów zarządzania ryzykiem).

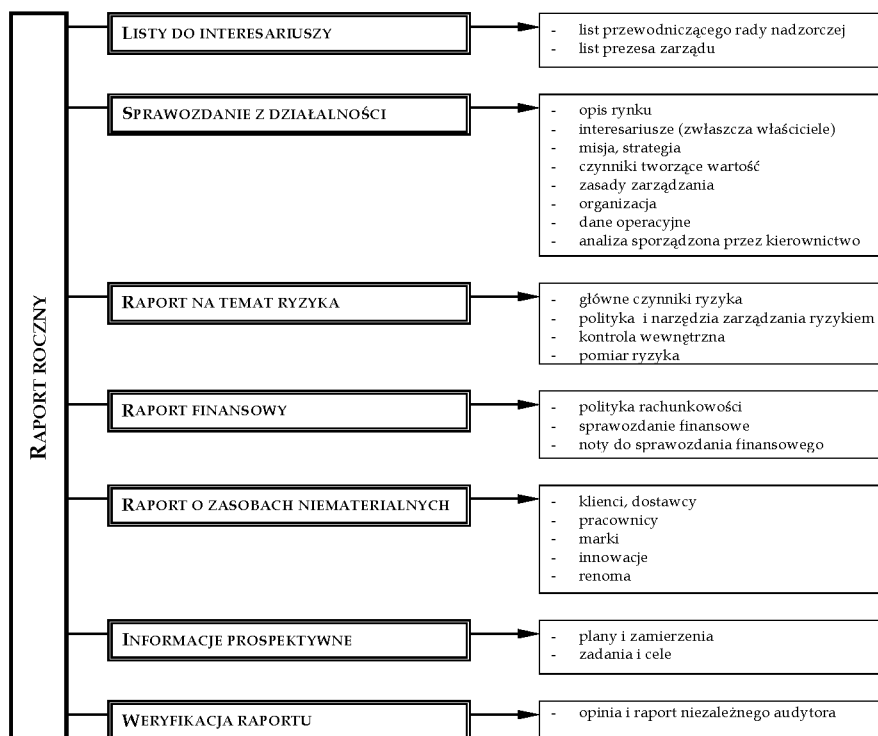
Rys. 2. Model raportowania wartości

Źródło: opracowanie własne na podstawie R.G. Eccles i in., *The Value Reporting Revolution. Moving Beyond the Earnings Game*, John Wiley & Sons, New York 2001.

Rys. 3 wskazuje propozycję struktury i zakresu raportu rocznego, uwzględniającą ogólne wymogi regulacyjne oraz potrzeby informacyjne głównych interesariuszy.

Polityka informacyjna przedsiębiorstwa kształtowana jest przede wszystkim przez wymogi prawne oraz potrzeby informacyjne interesariuszy. W przypadku, gdy nie istnieje formalny wymóg ujawnienia informacji, a jest on zgłaszany przez interesariuszy spółki, może wystąpić tzw. dobrowolne ujawnienie.

To, czy przedsiębiorstwo faktycznie zdecyduje się na nie, zależy od jego polityki w zakresie kształtowania relacji z różnymi grupami interesów, na którą w dużej mierze wpływa analiza zainteresowanych funkcjonowaniem spółki stron. Wśród kryteriów decyzyjnych zasadnicze znaczenie ma analiza ekonomiczna. W odniesieniu do wszystkich informacji, których publikacja nie jest wymagana prawem, stawia się zawsze postulat, aby korzyści z nich osiągane co najmniej równoważyły koszty ich wygenerowania.

Rys. 3. Pożądana struktura raportu rocznego przedsiębiorstwa

Źródło: M. Marcinkowska, *Roczny raport z działań i wyników przedsiębiorstwa*, op. cit., s. 77.

Pojawiają się tu jednak dwa problemy: wiele kosztów i korzyści może mieć charakter niewymierny, nie istnieje zatem możliwość ich wiarygodnego zmierzenia i porównania; porównanie kosztów i korzyści jest o tyle trudne, że mogą mieć one charakter subiektywny – poszczególne osoby różnie postrzegają skutki ujawnienia określonej informacji i odmiennie oceniają ich znaczenie i siłę. Ponadto, kto inny zazwyczaj ponosi koszty, a kto inny osiąga korzyści. Korzyści z ujawnienia informacji w raporcie rocznym rzadko są bezpośrednio odczuwane przez spółkę; to przede wszystkim jej interesariusze korzystają z informacji i osiągają korzyści z ich posiadania. Korzyści dla przedsiębiorstwa mają w większości przypadków charakter pośredni; pojawiają się one na skutek określonych działań i postaw lepiej poinformowanych interesariuszy. Innym czynnikiem ograniczającym zakres raportu jest także zdolność do wykorzystania informacji. Obecne zdolności do wytwarzania informacji dalece przekraczają możliwości ich wnikliwego przeanalizowania i adekwatnego wykorzystania.

W rezultacie jest pożądane zrezygnowanie z nieprzydatnych (lub mniej przydatnych) informacji na korzyść tych, które są bardziej istotne w procesie podejmowania decyzji.

Inicjatywy ciał regulacyjnych i środowiskowych promujące wyższą jakość ujawnień

Promując poprawę jakości ujawnień wskazuje się, że korzyści powinny odnieść zarówno same przedsiębiorstwa, jak i ich właściciele. Wśród potencjalnych korzyści wymienia się: niższy średni koszt kapitału, zwiększoną wiarygodność i polepszenie relacji inwestorskich, dostęp do bardziej płynnych rynków o mniejszych zmianach cen między transakcjami, prawdopodobieństwo dokonywania lepszych decyzji inwestycyjnych, mniejsze niebezpieczeństwo procesów sądowych o podanie nieodpowiednich informacji i lepsza ochrona przed takimi procesami. Zauważa się również, że istnieje szereg korzyści, jakie potencjalnie odniesie cała gospodarka: bardziej efektywna alokacja kapitału, efekt inwestycyjny niższego kosztu kapitału, bardziej płynne rynki kapitałowe². Z drugiej strony podkreśla się, że z kolei wąski zakres ujawnień niesie za sobą szereg negatywnych skutków. Podstawowe z nich to potencjalne koszty ogólnogospodarcze: ryzyko *insider trading*, wyższy koszt kapitału i trudności z pozyskaniem kapitału, niewłaściwa alokacja kapitału, zniekształcenie informacji o wynikach i zaniżenie oceny „pracowników wiedzy”, zwiększona zmienność cen akcji, zwiększone ryzyko inwestycyjne³.

Zarówno regulatorzy rynkowi, jak i ciała środowiskowe, aktywnie włączają się w kampanię na rzecz zwiększania zakresu i jakości informacji ujawnianych przez spółki. Należy tu wymienić w szczególności badania, wytyczne i działania edukacyjne dotyczące sprawozdawczości (a także etyki zawodowej) podejmowane przez:

---

² *Improving Business Reporting: Insights into Enhancing Voluntary Disclosures*, Steering Committee Report Business Reporting Research Project, FASB, 2001

³ Ch. Leadbetter, *New measures for the new economy*, A discussion paper for the ICAEW, Centre for Business Performance, London 2000; M. Gaved, *Closing the communication gap: disclosure and institutional shareholders*, ICAEW, London 1997

- twórców regulacji: np. FASB (*Business Reporting Research Project*)⁴, IFAC (*Financial Reporting Supply Chain*)⁵, IAASB (*Code of Ethics* oraz *Assurance Engagements*)⁶, IASB⁷ i IASC Foundation⁸, Komisję Europejską, IOSCO⁹,
- stowarzyszenia certyfikowanych rachunkowców i inne organizacje księgowych i finansistów: np. ICAEW¹⁰, CICA, AICPA, Fédération des Experts Comptables Européens (FEE), CFA (dawniej AIMR), CIMA,
- inne stowarzyszenia i organizacje środowiskowe: AccountAbility¹¹, Global Reporting Initiative¹², Group of 100 Inc¹³, Financial Executives International¹⁴, Investor Relations Society.

Nie bez znaczenia są także działania podejmowane przez firmy konsultingowe (w szczególności należy wymienić PricewaterhouseCoopers¹⁵), a także same przedsiębiorstwa, które starają się własnym przykładem dowieść, że dobra sprawozdawczość biznesowa może stanowić przewagę konkurencyjną.

Duże znaczenie w promowaniu samej idei publikowania wysokiej jakości raportów biznesowych i upowszechnianiu najlepszych praktyk w tym obszarze, mają konkursy na najlepsze raporty roczne i najlepsze praktyki relacji inwestor-

---

⁴ W. Upton jr., *Special Report: Business and Financial Reporting. Challenges from the New Economy*, Financial Accounting Series nr 219-A, FASB, 2001; *Improving Business Reporting...*, op. cit.

⁵ *Financial Reporting Supply Chain: Current Perspectives and Directions*, IFAC, New York, March 2008; *Financial Reporting on the Internet*, IFAC, 2002; *Rebuilding Public Confidence in Financial Reporting. An International Perspective*, IFAC 2003.

⁶ *2007 Handbook of International Auditing, Assurance, and Ethics Pronouncements*, IAASB, 2007

⁷ *Discussion Paper - Management Commentary*, IASB, November 2005.

⁸ *How to Review an IFRS XBRL Taxonomy – International Financial Reporting Standards Taxonomy Guidance*, IASC Foundation, XBRL International, 2004

⁹ *Transparency and Market Fragmentation. Report from the Technical Committee of the International Organization of Securities Commissions*, IOSCO, 2001.

¹⁰ *M.in.: Information for Better Markets. New Reporting Models for Business*, ICAEW, London 2003; *Financial Reporting of Risk. Proposals for a Statement of Business Risk*, ICAEW, London 1997; *No Surprises: Working for Better Risk Reporting*, ICAEW, London 2002; *Guidance for Audit Committees – Evaluating Your Auditors*, ICAEW, London 2003; *N. Turnbull, Internal Control: Guidance for Directors on the Combined Code*, ICAEW, London 1999.

¹¹ *AA1000 Series (Framework – 1999, Assurance Standard – 2003, Stakeholder Engagement Standard – 2005)*

¹² *Sustainability Reporting Guidelines*, Global Reporting Initiative, 2006

¹³ *Guide to Review of Operations and Financial Condition*, Group of 100 Inc, 2003; *Sustainability: A Guide to Triple Bottom Line Reporting*, Group of 100 Inc., 2003.

¹⁴ *Improving Financial Management, Financial Reporting and Corporate Governance*, FEI, 2002.

¹⁵ *Good Practices in Corporate Reporting*, www.pwc.com i www.corporatereporting.com

skich. Konkursy takie są organizowane zwykle przez instytucje regulacyjne i nadzorcze, ciała środowiskowe (w tym przez wymienione wyżej) oraz giełdy papierów wartościowych¹⁶, na ogół patronat obejmują media biznesowe.

W Polsce od trzech lat przeprowadzany jest konkurs na najlepszy raport roczny wg MSSF/MSR. Organizatorem konkursu jest Instytut Rachunkowości i Podatków. „Idea konkursu jest stworzenie uznanych standardów sporządzania raportów rocznych wg MSSF/MSR, zgodnie z zaleceniami IFAC i dobrymi praktykami w tym zakresie a tym samym promowanie firm przygotowujących najlepsze skonsolidowane raporty roczne sporządzone wg MSSF/MSR z punktu widzenia wartości użytkowej dla akcjonariuszy i inwestorów. Konkurs przeznaczony jest dla wszystkich spółek przygotowujących skonsolidowane raporty roczne wg MSSF/MSR. Są to głównie spółki giełdowe (polskie i zagraniczne) oraz inne spółki objęte obowiązkiem przygotowania sprawozdania finansowego wg Międzynarodowych Standardów Rachunkowości od 1 stycznia 2005 r., często spółki z kapitałem zagranicznym, a także pozostałe firmy dobrowolnie sporządzające skonsolidowane raporty roczne wg MSSF/MSR, mające ambicje przygotowania rzetelnego raportu rocznego dla swoich interesariuszy”¹⁷.

Kapituła Konkursu pracuje w trzech zespołach eksperckich, oceniających:

- sprawozdanie z działalności – 30 punktów,
- zastosowanie MSSF/MSR – 40 punktów,
- wartość użytkową raportów rocznych – 30 punktów,

Łącznie raport roczny może otrzymać 100 punktów.

W pierwszej grupie ocenie poddane jest sprawozdanie z działalności - zarówno pod kątem spełnienia wymogów prawnych¹⁸, jak i prezentacji dobrowolnych ujawnień (w tym: prezentacja działalności jednostki, charakterystyka branży, opis wyników historycznych i prognozowanych, informacje o kierownictwie i akcjonariacie, opis ryzyka i zasad zarządzania nim, prezentacja strategii rozwoju i planów długoterminowych, dane niefinansowe). Drugi zespół ocenia sprawozdania finansowe (wraz z notami). Trzecim elementem oceny jest ogólna wartość użytkowa raportu rocznego (w tym: informacje o przyszłości z

---

¹⁶ Patrz np. www.ir-soc.org.uk, www.irexcellenceawards.com

¹⁷ http://www.irip.pl/raport_roczny.html

¹⁸ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, tj: Dz.U. 2002 nr 76 poz. 694, ze zm., Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, Dz.U. 2005 nr 209 poz. 1744.

uwzględnieniem czynników ryzyka, oświadczenie w zakresie przestrzegania ładu korporacyjnego, jakość relacji inwestorskich, kompletność i spójność oraz jasna i logiczna prezentacja danych oraz dostępność raportu rocznego w Internecie).

Tabela 1. Laureaci konkursu na najlepszy raport roczny

Edycja konkursu Kategoria		
Nagroda główna: Przedsiębiorstwa	1. PKN Orlen SA 2. Grupa Lotos SA 3. KGHM Polska Miedź SA	1. PKN Orlen SA 2. KGHM Polska Miedź SA 3. PGNiG S.A.
Nagroda główna: Banki i instytucje finansowe	1. ING Bank Śląski SA 2. Bank Pekao SA 3. BPH SA	1. BRE Bank S.A. 2. Bank BPH SA 3. Bank Pekao SA
Sprawozdanie Zarządu	Spin SA Kredyt Bank SA	KGHM Polska Miedź SA BRE Bank SA
Zastosowanie MSR	Alma Market SA BRE Bank SA	ZELMER SA BANK Millennium SA
Najlepsza wartość użytkowa raportu	PKN Orlen SA BPH SA	Grupa Kęty SA BANK BPH SA

Źródło: opracowanie własne na podstawie http://www.irip.pl/raport_roczny.html

Kapituła konkursu wylania laureatów (nagrody główne) w dwóch kategoriach: przedsiębiorstwa oraz banki i instytucje finansowe. Ponadto każdy z zespołów oceniających ma prawo przyznać wyróżnienia w ramach swojej grupy kryteriów. Dodatkowo przyznawana jest nagroda za komunikację spółki z inwestorami (nagroda specjalna GPW w Warszawie SA). Patronat honorowy nad tegoroczną edycją konkursu objęli: KNF, GWP, KDPW, Stowarzyszenie Emitentów Gieldowych, Business Centre Club. Poniższa tabela prezentuje laureatów dwóch pierwszych edycji konkursu „Best Annual Report”.

Oprócz wspomnianego konkursu organizowane są także konferencje, szkolenia i warsztaty, na których prezentowane są wymogi prawne oraz najlepsze praktyki w zakresie sprawozdawczości biznesowej.

Konkurs zyskuje coraz większą popularność (choć w dalszym ciągu przystępuje do niego relatywnie niewielka część spółek notowanych na GPW), a co istotne - obserwowana jest poprawa zakresu i jakości ujawnień... co wszak jest głównym celem tego typu przedsięwzięć.

Literatura

1. 2007 Handbook of International Auditing, Assurance, and Ethics Pronouncements, IAASB, 2007.
2. *Discussion Paper - Management Commentary*, IASB, November 2005.
3. Eccles R.G. i in., *The Value Reporting Revolution. Moving Beyond the Earnings Game*, John Wiley & Sons, New York 2001
4. *Financial Reporting of Risk*. Proposals for a Statement of Business Risk, ICAEW, London 1997
5. *Financial Reporting on the Internet*, IFAC, 2002
6. *Financial Reporting Supply Chain: Current Perspectives and Directions*, IFAC, New York, March 2008
7. Gaved M., *Closing the communication gap: disclosure and institutional shareholders*, ICAEW, London 1997
8. *Guidance for Audit Committees – Evaluating Your Auditors*, ICAEW, London 2003
9. *Guide to Review of Operations and Financial Condition*, Group of 100 Inc, 2003
10. How to Review an IFRS XBRL Taxonomy – International Financial Reporting Standards Taxonomy Guidance, IASC Foundation, XBRL International, 2004
11. *Improving Business Reporting: Insights into Enhancing Voluntary Disclosures*, Steering Committee Report Business Reporting Research Project, FASB, 2001
12. *Improving Financial Management, Financial Reporting and Corporate Governance*, FEI, 2002.
13. *Information for Better Markets. New Reporting Models for Business*, ICAEW, London 2003
14. Leadbetter Ch., *New measures for the new economy*, A discussion paper for the ICAEW, Centre for Business Performance, London 2000
15. Marcinkowska M., *Roczny raport z działań i wyników przedsiębiorstwa. Nowe tendencje w sprawozdawczości biznesowej*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2004.
16. *No Surprises: Working for Better Risk Reporting*, ICAEW, London 2002
17. *Rebuilding Public Confidence in Financial Reporting. An International Perspective*, IFAC 2003.

18. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19.10.05 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, Dz.U. 2005 nr 209 poz. 1744.
19. *Sustainability Reporting Guidelines*, Global Reporting Initiative, 2006
20. *Sustainability: A Guide to Triple Bottom Line Reporting*, Group of 100 Inc., 2003.
21. Transparency and Market Fragmentation. Report from the Technical Committee of the International Organization of Securities Commissions, IOSCO, 2001.
22. Turnbull N., *Internal Control: Guidance for Directors on the Combined Code*, ICAEW, London 1999.
23. Upton W. jr., *Special Report: Business and Financial Reporting*. Challenges from the New Economy, Financial Accounting Series nr 219-A, FASB, 2001.
24. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, tj: Dz.U. 2002 nr 76 poz. 694.

STRESZCZENIE

Opracowanie wskazuje na zmieniające się oczekiwania wobec sprawozdawczości biznesowej, wskazując, że raport roczny przedsiębiorstwa powinien zawierać informacje umożliwiające dokonanie całościowej oceny spółki, a zatem: informacje o tym, co tworzy wartość spółki oraz informacje o głównych obszarach ryzyka. Wymieniono także korzyści wynikające z publikowania raportów o wysokiej jakości. Następnie wskazano inicjatywy instytucji regulacyjnych i ciał środowiskowych promujące zwiększony zakres i wysoką jakość ujawnień dokonywanych przez przedsiębiorstwa. W szczególności omówiono konkurs na najlepszy raport roczny, jako inicjatywę promującą najlepsze praktyki i upowszechniającą wiedzę o zasadach i metodach komunikacji z interesariuszami.

PROMOTING BEST PRACTICE IN ANNUAL REPORTING

SUMMARY

The paper indicates changing requirements concerning business reporting, pointing that company's annual report should include the information necessary for its holistic assessment: i.e. information about its value drivers and about the main risks areas. The benefits of improved reporting are also cited. After that the initiatives of regulatory institutions and environmental bodies promoting enhanced scope and quality of disclosures are presented. Especially the best annual report competition is described, as an

initiative promoting best practice and popularizing the knowledge about the principles and methods of company's communication with stakeholders.

Translated by M. Marcinkowska

Dr hab. Prof. UŁ Monika Marcinkowska,
Uniwersytet Łódzki
marcin@uni.lodz.pl